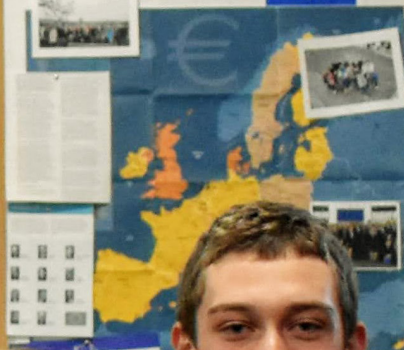

Zlatica
Školská
Rada

4

2022 / 23

KARIS

REDAKCIA

Karis- the school magazine
časopis Bilingválneho gymnázia
Milana Hodžu v Sučanoch

Ročník dvanásty, číslo štvrté
(máj/jún), náklad 140 kusov

Šéfredaktorka: Karolína
Gregorová

Zodpovedný Pedagóg: Mgr. Marián
Steiner

Zástupcovia Šéfredaktorky:

Kristína Janíková, Katarína
Janšová, Samuel Michlík

Grafika: Lea Hlinová, Katarína
Duchoňová

Fotografie: Karolína Čurná,
Katarína Duchoňová, Jasmína
Králíková, Tomáš Mandáček

Korektúra: Mgr. Marián Steiner

Social Media: Tabita Mikušová

Ilustrácie: Patrícia Maťašeová,
Juliana Varošová

Prispievatelia v tomto čísle:

Barbora Bařinová, Adrián Boguský,
Nina Bugajová, Alica Cimráková,
Rebeka Hanuliaková, Terka Kobul-
dová, Zuzana Kolenčíková, Tobiáš
Kozman, Samuel Michlík, Maxim
Moncol, Klaudia Páleschová, Samu-
el Remenár, Magdaléna Karolína
Rošťák, Ema Rusiňáková, Evge-
niia Starikova, Júlia Várošová, Tai
Wiesner, Ema Žulková

Tlač: P+M Turany

OBSAH

Editoriál	3
Diskusia s pani prezidentkou	4
Nikdy som nebol v Karise	7
Prvač v Anglicku	10
Hodžafest'23	13
Toto (ne)bol Erasmus	15
The Elder Scrolls IV: Oblivion Review	16
Best of Both Worlds	20
Playlist môjho života	22
L'enfant terrible	24
With love from Colombia: the life of Gabriel García Márquez	26
What would happen if all the insects disappeared?	29
Fraktály	30
Chelsea v problémoch	32
Recept	34

@magazine_karis

karis.bgmh@gmail.com

EDITORIÁL

Drahí čitatelia,

veľmi sa teším z toho, že práve držíte v rukách posledné číslo tohtoročného Karisu. Tento rok bol hektický a stál nás veľa nervov. Napriek viacerým komplikáciám a nezhodám sme sa veľa naučili a našli si aj systém, vďaka ktorému nám práca ide svižnejšie a efektívnejšie. V tomto čísle by som rada poukázala, že po dlhšej dobe si môžete znova prečítať rubriku Nikdy som nebol v Karise, tentokrát exkluzívne s obľúbeným Taiom Wiesnerom. Rada by som vyzdvihla aj prvý článok týkajúci sa športu a prvú recenziu na hru. Samozrejme, nesmie chýbať ani článok o diskusii s pani prezidentkou a o Hodžafeste. Mňa najviac zaujali články o fashion s názvom L'enfant terrible a život o spisovateľovi menom Gabriel García Márquez. Teším sa z toho, že sa stále nájdu autori, ktorí sa s nami podelia o svoju vlastnú tvorbu v Orlovi a budem veľmi rada, ak sa nájdu ďalší nadšenci, ktorí prispejú. V neposlednom rade spomeniem ešte článok o tom, čo by sa stalo, keby zmizol všetok hmyz a ďalšie fantastické recepty.

Prajem príjemné čítanie!

Karolína Gregorová
-šéfredaktorka-

Moje odporúčanie pre toto číslo je trošku z iného súdka. Írske tanečné predstavenie „Lord of the Dance“, ktoré vytvoril Michael Flatley, je tradično-moderne dielo vykresľujúce príbeh pôvodnej folklórnej legendy. Harmóniou vizuálnych, hudobných a tanečných prvkov zanecháva neopakovateľný zážitok.

Kristína Janíková
- zástupca šéfredaktorky-

Diskusia s pani prezidentkou

Aké boli vaše prvé pocity zo správy, že budete moderovať diskusiu s Pani prezidentkou?

Samko: Môžem za seba povedať, že ma mierne vystrašilo, až prevrvalo, keď za mnou prišli s tým, že ma volá pani riaditeľka k sebe do riaditeľne. Prekvapenie u mňa iba zintenzívnilo, keď mi bolo povedané, vtedy ešte ako tajná informácia, že k nám má prísť na návštevu pani prezidentka a že ja a Maggie máme byť tí, ktorí to budú celé moderovať. Pochopiteľne som to však vnímal ako veľkú česť a bol som pripravený zodpovedne pracovať s touto dôverou, ktorú do nás vedenie školy dalo.

Maggie: Tak určite to bol šok, keďže som si spokojne sedela v triede a v tom prišla za mnou pani Ďaďová s tým, že má zháňa pani riaditeľka a prečo jej neodpisujem. S malou dušičkou som vyrazila a rozmýšľala, čo som vyparatila. Z jednej strany mi odľahlo, keď som sa dozvedela danú informáciu, z druhej strany na mňa doľahol stres, ako to zvládnem. Pani Lojdová, však veľmi pekne povedala, že nemáme čas na stres či prekvapenie, ale musíme konať a pripraviť sa na dôležitú návštevu.

Ako prebiehala príprava na takúto dôležitú návštevu?

Samko & Maggie: Do práce sme sa pustili ešte v ten deň, najdôležitejšie bolo pripraviť vhodné otázky, z diplomatického hľadiska, pre najvyššieho ústavného činiteľa. Začali sme výberom tém, ktoré by boli zaujímavé pre našich spolužiakov. Nakoniec sme sa zhodli na týchto okruhoch: Kompetencie Prezidenta SR, duševné zdravie a odliv mozgov do zahraničia. Nasledovalo dumanie nad samotnými otázkami, ktoré by na seba nadväzovali, a tak prirodzene posúvali diskusiu ďalej. Pravdupovediac, práca spolu nám celkom sadla a otázky sme mali vymyslené za menej ako hodinu. Ich poradie sme však menili veľakrát, až sme dospeli k finálnej podobe. Po pozitívnej odozve vedenia na dané okruhy a otázky nasledovala prak-

tická časť prípravy. Spolu so študentmi predmetu Business a etiketa sme si prešli základne pravidla etikety, ako je podávanie ruky, správne sedenie, otváranie vody, ponúkание miesta, oslovovanie a iné pravidlá. Možno sú to pre niekoho nepodstatné detaily, no práve detaily dotvárajú celok a kancelária pani prezidentky bola z našich žiakov, ich správania a školy milo prekvapená. V pondelok sme sa, už aj s pani riaditeľkou, pani zástupkyňou a pánom Kampošom snažili všetko doladiť, aby to bolo tip-top. Moderátorské prípravy trochu sťažil fakt, že Samo bol v Bratislave na súťaži, a tak sme si to nemohli spolu prejsť. Neostalo už nič iné ako utorkové ráno, keď sme si to mohli konečne spolu prejsť.

Dojmy zo samotnej návštevy a následnej diskusie?

Samko: Vzhľadom na to, že som nebol prítomný na praktickej príprave, že som deň predtým došiel na internát z Bratislavy v horšom emočnom rozpoložení, a množstve ochranky rozmiestnenej po celej škole mi veru nebolo všetko jedno. Mám síce hereckú prax, ale mal som kvalitnú trénu, pretože pani prezidentka nám predtým bola vykreslená ako veľká dáma, ktorá si nesmierne potrpí na etiketu. Diskusia bola veľmi príjemná a niesla sa vo veľmi uvoľnenom duchu. Pani prezidentka je síce najvyšší ústavný činiteľ, ale ukázala predovšetkým svoju ľudskú tvár.

Maggie: Bola to pre mňa veľmi dôležitá skúsenosť, za ktorú som neskutočne vďačná. Moderovala som už viaceré udalosti, no nikdy nie diskusiu a už vôbec nie s tak významnou osobnosťou, ako je pani prezidentka. Stres bol veľký, pretože som nechcela sklamať pani riaditeľku, seba, ale taktiež som robila vizitku našej školy. Tento stres však opadol, keď som sedela vedľa pani Čaputovej a ona začala rozprávať. Bola veľmi príjemná, prirodzená a ľudská. Milo ma prekvapilo, že nechcela odísť, ale pokračovať v diskusii so žiakmi. Najviac sa mi však vryli do pamäte jej slová, ktoré mi venovala pri odchode: „Dovidenia, ďakujem za diskusiu, bolo to skvelé.“ Tieto slová ma povzbudili, pretože už sa mi hnali hlavou nápady, ako som to mohla spraviť lepšie, čo som pokazila, kde som spravila chybu, no v tomto momente myšlienky zastali a povedala som si, že možno to predsa nebolo také zlé.

Magdaléna Karolína Rošťák, IV.C a Samuel Remenár, III.B

-rozhovor s Taiom Wiesnerom-

Pre tých, ktorí ťa nepoznajú, ako by si sa predstavil?

Napriek tomu, že som veľmi hlučný, musím byť všade a musí ma byť všade vidno, moje meno je Tai a som teraz v treťaku. Mohli ste ma vidieť tancovať na prváckych imatrikulačkách, no často ma môžete vidieť tancovať aj na chodbách v škole, alebo v iných súčianskych podnikoch a miestach. Okrem toho že tancujem, tak aj debatujem a leziem (pán učiteľ Bartoš, naozaj jedného dňa začnem chodiť na lezecký pravidelne) a som veľmi akčný vlastne čo sa všetkého týka. Takže ak organizujete v škole súťaž, alebo zakladáte klub, prídem. Povedal by som, že som veľmi priateľský, viem sa ľahko zoznámiť s ľuďmi a čo sa týka školy, bavia ma humanitky. Ak by ste teda kedykoľvek s niečím, okrem matiky, fyziky, chémie a biológie, potrebovali pomôcť, prosím, neváhajte, a pokojne za mnou dôjdite.

Ako by si vyhodnotil svoje prvé 3 roky na GBASe? Čo si si užil a akým veciam by si sa naopak bol radšej vyhol?

Bol to boj. Prvý ročník sme boli väčšinu času online a je mi veľmi ľúto, že sme nezažili UK trip, plavecký, imatrikulácie, a bol by som veľmi rád, keby sa dalo vrátiť v čase a prežiť prvák bez korony, čo sa ale, bohužiaľ, nedá.

V druhom ročníku som veľmi intenzívne zápasil so svojim mentálnym zdravím a veľa som nebol v škole, kvôli čomu som neskôr musel písať aj komisionálky. Bol to pre mňa asi najťažší ročník doteraz. Keď sa na to ale pozerám spätne, učivo nebolo tragické a dá sa to celé zvládnuť, no aj tak to bolo pre mňa vtedy celkom náročné.

Tretí ročník som už zvládol celkom fajn. Dá sa to prežiť a myslím si, že som si v prvom a druhom ročníku

vybudoval akúsi obrannú bariéru voči stresu a voči veciam, ktoré by ma vedeli nejakým spôsobom rozladiť a negatívne ovplyvniť. Napriek tomu mám niekedy, aj po troch rokoch, strašný pocit, že sem nepatrim, a že to nedám. Potom si ale uvedomím, že tu mám takých kamarátov a komunitu, akú by som podľa mňa inde nenašiel, a že väčšina ľudí v mojom okolí ma akceptuje takého, aký som. Práve preto si myslím, že GBAS je asi jedno z najlepších rozhodnutí, aké som kedy spravil.

Ak sa ma opýtate, čo som si užil, jednoznačne musím spomenúť napríklad lyžiarsky, a to aj napriek tomu, že ma už v štvrtý deň brali do nemocnice na zašívanie. Beriem to ako peak všetkých zážitkov, za moju „kariéru“ na GBASe. Tento zážitok krásne doplnil pán učiteľ Sadloň, ktorý mi po ceste do nemocnice púšťal metal a potom nám kúpil nanuky.

Asi žiadnej skúsenosti by som sa spätne vyhnúť nechcel, lebo asi z každého GBASáckeho eventu som vyťažil čo najviac, aj keď to niekedy nebolo nič moc. Keď na to spomínam, nič nelutujem.

Čo sa dá robiť v Sučanoch?

Vieme to rozdeliť do takých dvoch layerov. Najprv teda - čo sa tam dá robiť, keď ešte nemáte 18? Je tu celkom fajn cukráreň, je tu dokonalý sekáč, a ak chodíte na lezecký, pán Bartoš vás môže vziať na sučiansku skalú. To je ale asi všetko. Potom tu máme aj ten druhý layer - viem, že existuje nejaká Lipka a nejaký Váh, ale to ide úplne mimo mňa, ja vôbec neviem, čo sa tam robí. ;)

Akú knihu si naposledy čítal?

Ak tento článok číta ktokoľvek, kto má rád povinnú literatúru, nech túto otázku radšej preskočí, lebo o ňu nejde. Posledná kniha, ktorú som čítal, sa volá One Last Stop, a je to kniha od Casey McQuiston. Určite ju odporúčam všetkým ľuďom, ktorým nevadia romance knihy (je to kniha tak trošku o láske) a všetkým, ktorí majú radi BRUTÁLNU zápletku a zároveň majú radi trochu fantasy. Ak vás ale tento posledný label odradil, nie je to tradičné fantasy, v ktorom máte jednorozcov a trollov, to nemám rád ani ja. Aj napriek tomu, že teda nie som všeobecne fanúšik fantasy, je táto kniha jedna z najlepších, aké som kedy čítal.

Aký banger od Mira Žbirku je tvoj obľúbený a prečo?

Toto bola FEST ťažká otázka, najťažšia doteraz. Budem ale neoriginálny, nepoviem nič neznáme, ale poviem Mám rád. Táto pesnička je strašný vibe, vždy keď som overstimulovaný a mám pocit, že nenávidím

všetkých a všetko naokolo, pustím si ju a uvedomím si, že to nie je až tak zlé. Uvedomím si, že sú tu stále veci, ktoré sú fajn a ktoré mám rád. Tie také maličkosti, tieň jabloní a tak. Okrem toho si veľmi užívam - keď môžem spievať "žiadne krízy, môj brat", takým tým divným poangličteným spôsobom - preto si tu pesničku užívam ešte tak o 10 percent viac.

Na čo sa tešíš v 4. a 5. ročníku? Je niečo, čoho sa aj bojíš?

Veľmi sa teším na dejepis s pánom učiteľom Bartošom, teším sa, že nebudem musieť zápasiť s chémiou, biológiou a fyzikou, no strašne sa hnevám na povinnú matematiku vo štvrtáku. Myslím si, že ľuďom stačia 3 roky na to, aby sa rozhodli, či s matematikou chcú pokračovať, a väčšina ľudí, ktorá bude chcieť matematiku možno študovať, to už vie teraz. Nechápem ale na čo ľudia, ktorí si vybudovali už takú silnú nenávisť k matematike ako ja, musia stále pokračovať - reálne v tom nevidím zmysel, je to kvôli tomu, aby bola tá nenávisť možno ešte väčšia, alebo o čo ide? Takisto sa bojím, že sa neotvorí francúzština pre začiatočníkov a budem musieť ísť na jeden z mojich náhradných predmetov, konkrétnejšie na ekonomiku (nič lepšie som si, bohužiaľ, pre seba vybrať nevedel).

Čo by si odkázal budúcim generáciám GBASákov?

Dávajte si pozor na zlé vplyvy - môže to byť alkohol, ale aj hocičo iné, čo môže na stredoškolačka na úplne každej inej strednej škole čakať. Nehovorím, že buďte bez kamarátov, aby ste náhodou neboli zlákaní na zlé chodničky. Taktiež nehovorím, že sa vyhýbajte mimoškolským akciám, ale všetko, čo robíte, robte opatrne a s mierou. Stále myslíte na to, či ste

s týmto naozaj v pohode, snažte sa nenechať stiahnuť dole. Potom raz, keď už náhodou spadnete, vie byť naozaj ťažké sa šplhať hore, hovorím z vlastnej skúsenosti. Takisto sa treba pripraviť na to, že tie známky už nebudú možno tak dobré ako na základke, čo môže byť veľmi demotivujúce. Hlavne teda po tom, ako ste 9 rokov boli najlepší z triedy alebo z ročníka. Celé je to ale úplne v pohode, tento pocit tu majú takmer všetci a netreba sa tým nechať negatívne ovplyvniť a vzdávať sa. Posledná vec - užívajte si každý moment na GBASe, strašne rýchlo to ubieha. Mám pocit, ako keby som bol včera prvák, a dnes som na konci tretiaťaku a budúci rok maturujem, je to sranda.

Tai Wiesner, III.B

Prvač v Anglicku

Po niekoľkých dňoch voňavého pobytu v autobuse, nekončiacej spotify queue a nezabudnuteľného pohodlného spánku sme sa dostavili do nádherného mestečka Barnstaple. Tento raj na zemi je plný príjemných ľudí a (veľmi) malých obchodíkov, ktoré sa zatvárajú o piatej poobede.

Po celom tomto zážitku sme konečne privítali naše rodiny. Niektorí z nás ostali milo, iný zase nemilo prekvapení. No podľa mňa sme to všetci veľmi dobre zvládli, aj keď sme sa v podstate nastahovali ku náhodnej rodine a trochu im narušili ich normálny chod. :)

Dni sme mali rozdelené na dve polovice – 3 hodiny školy a výlet. Veľmi ma prekvapila školská časť. Očakávala som, že to bude niečo na spôsob worksheets, ale nakoniec som sa šťastie mylila. Každý deň sme začínali s čítaním našich domácich úloh, ktoré spočívali v tom, že sme

v prvý „riadny deň“ dostali papier s pomerne zaujímavými otázkami (napríklad obľúbená vôňa, komu by ste sa najviac chceli ospravedniť a za čo...), ktoré sme sa mali pýtať našich rodín, sem-tam sme sa porozprávali o histórii Slovenska (aj s Maďarskom) alebo sme si vymieňali typické slovenské recepty.

Samozrejme, nemohli sme sa celý deň iba zabávať, takže polovičku dňa sme boli na výlete. Prvý „výlet“ sme stihli ešte pred oficiálnym príchodom do našich rodín. Bristol je nádherné mesto plné ešte krajších budov, ktoré ma mimoriadne nadchli. Bohužiaľ, stihli sme sa len odfotiť pri College Green prísť k jednej zvonici (pri ktorej bol nadmerný výskyt čajok) a obzrieť tunajšie verejné záchody.

Môj najobľúbenejší bol jednoznačne výlet na pláž Woolacombe, ktorá je jedna z najkrajších pláží v UK.

2023/04/22 13:49

Vždy som sa chcela rozbehnúť po nekonečne dlhej pláži, na ktorej nevidím, aký ostrovček je predo mnou (som síce veľký fanúšik Chorvátska, ale buďme k sebe úprimní, bohužiaľ, toto nedokáže na 100% splniť) a tento sen som si tu splnila aj s trochu zasolenými topánkami.

Ďalším z úžasných výletov bola zoo spojená s dinoparkom. Výber zvieratiek bol podobný ako u nás na Slovensku, ale veľmi ma pobavili surikaty a tulene. No najväčšie očakávania mala jazda vláčikom, o ktorom som si myslela, že nás prevedie celým parkom, uvidíme špeciálne dinosaury, ktoré je možné vidieť iba zo sedadla tohto vozidla, ale moje očakávania boli asi trochu prehnane. Nasadli sme teda do vláčiku a po cca 2 minútach sme zastali a mali zakričať “Be brave, Dave” (áno, ešte si to pamätám), čo spustilo mierny vodopád. No po tomto sa vlak pohol späť. Cez víkend sme boli pozrieť jedno

celkom veľké britské mesto Exeter. Keď som sa mojej host mom pýtala, že ako veľmi rušné toto mesto je, povedala mi, že Barnstaple je taká príjemná 3/10, Exeter je 6-7/10 a Londýn solidných 10/10. Musím zhodnotiť, že mi veru neklamala. V tento deň sa tam totiž konali aj folklórne slávnosti. Ich tance a hudba boli veľmi zaujímavé a bolo vidno, že sa to ľuďom páčilo. Prvý vec, ktorú sme boli pozrieť, bolo tunajšie múzeum. Nachádzali sa tu rôzne vypchávkvy zvierat, obrazy a dokonca aj piano a pozlátené ďalekohľady. Viac by sa mi ale páčilo, keby múzeum bolo zamerané skôr na jednu tému. Ale späť k ľuďom. V živote som nevidela preplnenejší McDonald’s ako tu. Ľudia si reálne nemali kam sadnúť a určití zákazníci sa nesprávali najpríjemnejšie.

2. najlepší výlet bol pre mňa jednoznačne Disneyland. Aj napriek tomu, že na záchodoch hrala hudba z

2023/04/23 16:24

rozprávok, hotdog stál 10€ a Minnie ušká 20€, to bolo veľmi super. Atrakcie boli naozaj krásne spravené, strašidelný dom prekonal všetky strašidelné domy, v akých som kedy bola (asi 1, ale aj tak J) a 40+ minútové čakania mi (skoro) vôbec nevadili. Bolo tu však aj pár sklamaní zo stránky atrakcií. Niektoré trvali veľmi krátko a občas sa mi zdalo, že čakanie spôsobuje aj zlé naloženie ľudí, ale samozrejme, nie sme niekde na slovenských slávnostiach, kde vás ujo natlačí, a ani neviete ako. Ale celkovo sa mi Disneyland veľmi páčil. Navštívili sme veľa iných miest, o ktorých by som sa rada rozpísala, ale to by bolo aj na pol Karisu, čo by sa vám asi ani nechcelo čítať, takže teraz opíšem ešte život v rodinách. Všetci sme však mali inú host family, čiže sa nás pokojne hocikedy spýtajte a my ich vám s radosťou opíšeme.

Moja host family sa skladala z 5 členov – mama Susanne, ktorá pracuje v Tesco od 1985, otec Gordon, vysoký chlapík, ktorý bol sem-tam aj celkom zhovorčivý a deti Jessica a James, ktorí sa od seba nemohli líšiť viac. Jessica je zelenooká brunet, a môžete si ju predstaviť ako typickú britskú popular girl. Na druhej strane je James, ktorý počúva Slipknot a Korn a jeho celkový výzor pôsobil dosť

alternatívne, no nebol moc zhovorčivý. Po 3 dňoch sa nám podarilo s nimi aj trochu pohovárať a zistili sme, ako funguje britská mládež. Na family day sme sa boli korčuľovať a neskôr sme sa vybrali do kina, no bez rodiny, čo nás trochu sklamalo. Ale nakoniec bola rodina veľmi v pohodičke.

A toto je 1Y's UK trip v skratke. Nevyskytli sa žiadne veľké problémy a až na cenu, ktorá bola dosť vysoká, (ale na druhej strane chápem prečo) by som ho odporučila všetkými 10-timi.

Rebeka Hanuliaková, I.C

Hodžafest '23

Zážitky z Patagónie, poznatky z oblasti nanomedicíny, kvíz o filmových soundtrackoch a oveľa viac. Hodžafest 2023 nám priniesol rozmanitý program v podobe prednášok, diskusií, kvízov, hier a, samozrejme, vašich obľúbených školských kapiel. Čo všetko ste teda mohli zažiť? Aké bolo pozadie tohto tradičného gbasáckeho eventu?

Prípravy na toto podujatie začali mesiac pred ním, v apríli. Po rýchлом rozdelení úloh a upresnení našej predstavy sme začali zhromažďovať vaše nápady na zostavovať program. Z veľmi širokej a pestrej palety sme teda vybrali tie najlepšie. Jedným z nich bola prednáška o psychológii zločinu. Zaujímalo vás, prečo páchajú ľudia zločiny, aké časti mozgu sú do toho zapojené. Toto aj spolu s rozborom rôznych mentálnych deviácií ste sa mali šancu dozvedieť na prednáške organizovanej Kvetkou Leginusovou. V obsahu prednášky nechýbali ani konkrétne slovenské prípady.

Spomedzi hier sa vám tento rok naskytla možnosť zahrať si finančnú hru Stonks, zúčastniť sa kvízu o filmových soundtrackoch a v neposlednom rade Gbasu na koni. Stonks overil schopnosti a znalosti viacčlenných tímov v oblasti financií a ekonómie. Kvíz zase preveril vaše znalosti z rôznych žánrov filmovej tvorby od klasiky, cez animáky až po obľúbencov organizátorky Zairy. V prípade, že ste poznali zvučky z Disney rozprávok naspamäť a videli ste Pána prsteňov či Titanic, určite ste si túto aktivitu užili. Pre tých, ktorí sa radi zapojili aj fyzicky, tu bol „remake“ tradičnej táborovej hry Gbas na koni. Koľko

záchodov má naša škola? Ktorá osobnosť je namaľovaná na treťom poschodí? Koľko mačiek má pán Oswald? Toto všetko boli otázky, s ktorými sa stretli zúčastnení spolu v kombinácii s behaním po grasse so svojim kamarátom na chrbte.

Súčasťou Hodžafestu boli taktiež diskusie. Gbas-IB diskusia vám mohla poskytnúť náhľad do toho, aké to je študovať medzinárodný program a čo by mal človek očakávať. Svoju skúsenosť s nami zdieľala Ema Matrajová, bývalá študentka Gbasu a momentálna IB-čkárka. Položené boli rôzne otázky rozoberajúce spôsob výučby, obťažnosť, rozmanitosť predmetov a uplatniteľnosť po maturite. Nechýbala ani diskusia o cestovaní. Cestovatelia Jozef a Pavol sa s nami podelili o svoje zážitky z rôznych kútov sveta. Či už to bolo jazdenie po Vietname na motorke bez toho, aby mali vodičák, splavovanie Dunaja aj napriek tomu, že nevedia plávať, alebo jazdenie na koni v Patagónii. Rozhodne dokázali zaujať nielen milovníkov cestovania.

Dúfame, že Hodžafest 2023 vám spríjemnil tento školský rok, a veríme, že budúci rok bude len a len lepší.

Vaša Hodžafest crew :)

- Toto (ne)bol Erasmus -

Ubehlo už zopár týždňov, čo som sa vrátila z Erasmus+ projektu s názvom TATONE*, no je to akoby včera, čo som naposledy počula slová „make attention people” so silným talianskym prízvukom. Témou projektu bolo divadlo a skoro dva týždne driny viedli k nášmu, pre mňa nezabudnuteľnému predstaveniu „This is not (an exhibition)”. Ale výstava to vlastne bola. Cieľom predstavenia bolo stvárniť vizuálne umenie, ktoré sme si ešte pred začiatkom projektu každý vybrali. Prostredie na divadelných doskách som si, začínajúc ako amatér, zamilovala. Nikdy predtým som sa necítila tak produktívne. Celý pobyt v Taliansku mi dal nesmierne veľa a to som neotvorila jedinú učebnicu. Naučila som sa vyjadriť svoje pocity telom, bez slov, improvizovať, blbnúť a nehýbať sa zároveň. Za tieto skills vďačím dvom úžasným osobám - nášmu režisérovi Luigiemu Morrovi a dramaturgicke Anne Carle Broegg. Bola som a aj stále budem fascinovaná tým, ako dokázali skíbiť profe-

sionalitu a ľudskosť, s ktorou k nám pristupovali, a tým sa postarali o to, že z neznámej dedinky v horách sa stal môj druhý a možno že aj tretí domov. Neboli však jediní, ktorých zásluhou sa do Talianska ešte určite vrátim. Bez problémov som si mohla vytvárať očakávania, pretože som si istá, že by boli naplnené nad mieru. Predtým som však netušila, že práve skupina Slovákov, Chorvátov, Španielov a Talianov bude nakoniec ako jedna veľká rodina. Nezáležalo na tom, či sme nejaké skúsenosti s herectvom už mali alebo nie, navzájom sme sa podporovali a spolu rástli. Všetko, čo som na tomto projekte zažila, bolo z úplne iného súdka, ktorý prežívam tu na Slovensku. Rozhodne chcem novonadobudnuté zručnosti rozvíjať ďalej. Každému odporúčam sa na chvíľku stratiť, všetko doma bez výčitiek zahodiť a ísť sa „vyšaliť” do cudziny. Za ten pocit slobody to stojí.

*Funfact: názov talianskeho vína

Ema Rusiňáková, III.D

The Elder Scrolls IV: Oblivion - Review -

The Elder Scrolls IV: Oblivion, released by Bethesda Game Studios in 2006, is an open-world action RPG, nowadays seen mostly as a meme by the vast majority of people who have heard of it. I admit, that was the sole reason why I even bought the game in the first place. I launched it without expecting anything more than a couple of laughs, and now, over a year later I'm neck-deep into the lore of the entire Elder Scrolls universe. Despite the visibly outdated graphics, tragic levelling system and copious bugs and glitches, Oblivion is one of my favourite games of all time. Of course, I can't guarantee that you'll like it as much as I do, but I can definitely say that it's worth the money.

The game starts in good old Elder Scrolls fashion; you wake up as a nameless prisoner, where you can choose to play as one of the 10 unique races and customise your character to your liking. This is where Oblivion

significantly outshines the other two main Elder Scrolls games. The sliders in the character creation menu let you manipulate every single facial feature. The downside is that one slider can change the proportions of the entire face, which makes creating a somewhat decent looking character rather difficult. This, however, made creating downright Lovecraftian monsters popular within the community. When you're done with creating your little monstrosity of a hero you clear the tutorial dungeon, then you can either choose a class or create your own. What I'm particularly fond of is that class creation gives you total freedom over your skills and attributes, so you can be anything you want to be, giving Oblivion a lot of replay value.

In the main quest, you're tasked with saving the world from demons who are trying to overrun it – you know, standard stuff. Despite this little

cliche, the main quest is still very rich. It varies from simple fetch quests to infiltrating a murderous cult and other insane stunts you have to pull off.

What makes it even more interesting is that you're not even the main character of the story, it's a priest by the name of Martin (voiced by Sean Bean). What bothers me the most is that this character isn't explored as much as I think he should've been, considering his crucial part in saving the entire world and his very likeable personality.

I found Oblivion's main story to be the most unique from the other main Elder Scrolls games. Not only are you a simple nobody, compared to being the fabled Nerevarine in Morrowind and the almighty Dragonborn in Skyrim but also the ending of Oblivion is very bittersweet. It leaves nearly every province of the world bleeding on its knees. Yes, you stopped a destruc-

tive invasion, but the damage has been done, and even centuries later the gaping wound it created hasn't healed yet. Perhaps it never will.

Despite the game being 17 years old (and visibly so), I found myself immersed in the beautiful landscapes it provides. It's set in the main province of Tamriel – Cyrodiil. The environment ranges from swampy marshes and lush forests to snowy peaks and literal hell on earth. The map is very big with caves, shrines, clearings, ruins and towns dotting it all over. This allows you to really explore Cyrodiil and unearth some fascinating lore. However, the dungeons, ruins, crypts and fortresses become pretty stale after a while. Once you've seen one dungeon, you've pretty much seen every single one, because they all use the same layout. The enemies also don't get that much more interesting either. There are close to no unique bosses, at best you

get common enemies spiced up with extra health and a sprinkle of magic.

This is where the side quests come in to entertain you. There are multiple guilds you can join and work your way up their ranks, each providing something different. There's the Mages Guild, Thieves Guild, Fighters Guild, a gladiatorial Arena... The one that captivated me the most was The Dark Brotherhood – an organisation of highly trained hitmen. The joining process is rather simple – all you have to do is murder an innocent citizen, after that once you go to sleep, you're suddenly awakened by one of their assassins and invited to join. Besides guild missions you're met with miscellaneous quests you can discover while going around town and eavesdropping on the citizens or sometimes being outright approached and begged for help. Most of these are pretty basic, but some of them are really unique, such as saving an artist from his own painting or crashing a formal dinner party

by undressing everyone with a spell. There's also some downloadable content that I found to be absolutely spectacular, most notably The Shivering Isles and Knights of the Nine. The Shivering Isles takes place in a whole different world, ruled by the god of madness Sheogorath. The Knights of the Nine sets you out on a journey to recover the legacy of the long-gone Divine Knight named Pelinal Whitestrake. The most controversial addition to the game, though, is the horse armour DLC. When it was first released, people thought they were paying to actually protect their horses. Much to their surprise all it did was increase the health of their steed up a notch, and the people did not like that at all. This essentially became the first paid-for cosmetic that later developed into a whole industry within the gaming world.

The game is full to the brim with comical moments and glitches. Many players complain about these, but personally, I adore them.

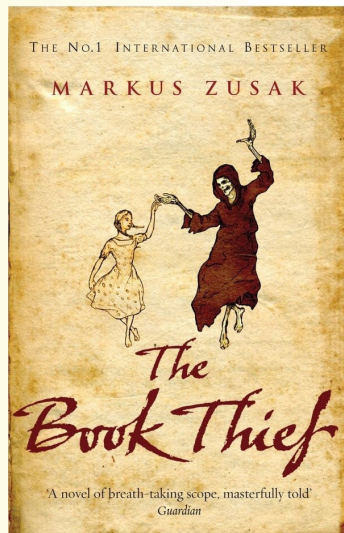
The entire game has exactly 20 voice actors. Including Patrick Stewart, Sean Bean and others who each voice just one character. The other 10 each voice one or two races. So most of the game you're stuck listening to the same 10 people talking with the other 10 showing up once in a while. Oblivion uses "Radiant AI," meaning that each NPC has its own routine and NPCs can even engage in small talk. In 2006, this was revolutionary. Sounds great, until you see it in action. Two NPCs stop in the middle of the street, or better yet, a doorway you're trying to go through and they start chatting. "Good day to you", "Oh, it's you", "Any news from the other provinces?", "I'd rather not talk about that", "Bye", "Farewell". That's usually how their conversations go. Since the game is quite old, the faces of the NPCs aren't exactly the most appealing. Very rarely do they actually look good. It took me quite a while to stop snickering at every interaction I had with someone.

Regardless, in my opinion, the game is a perfect blend of a serious setting intertwined with absurd and chaotic bits that catch the player off-guard and can really lighten the mood. It's the golden middle way between Morrowind and Skyrim and I don't think any other game made me both laugh and shed tears as much as Oblivion did. I give this rollercoaster of a game a 10/10.

Júlia Várošová, I.D

The Australian writer **Markus Zusak**'s brilliant modern classic **The Book Thief** is set in Nazi Germany, at the start of World War II. On the journey to her new home, Liesel's younger brother dies and she steals her first book: *The Gravedigger's Handbook*.

The story is told by Death, who becomes a character you come to respect and even feel sorry for at the end. Nevertheless, this book isn't about Death; it's about death, and so much else. The narration puts an odd perspective on the story. Death is continuously stepping into the narrative to comment on the wider context of war, or to give the backstory of a new character, or jump ahead with a clue about what is to come. There is a strong focus on the small, intricate details of life, helping you to see the story through Liesel's eyes. We expect Death to be sympathetic to Liesel's struggles but Zusak one ups the reader and our expectations. While Liesel

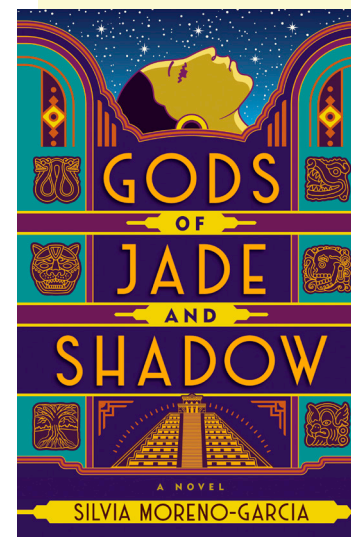
sometimes joins up with a gang to steal food, her only thieving passion is for books. Not good books or bad books – just books.

The story is crammed full of irony and humour, but it is also immensely sad, as we see the growing threat of Nazism, the power of persecution and propaganda, and the effects of war and poverty on the inhabitants of Himmel Street. It is full of metaphors and symbolism, echoing the style of a fable. It is not the kind of story that has you crying one moment and laughing the next. The sadness surrounding Liesel's story creeps up on you, until suddenly you realise that it was like this for so many. This way author leaves the reader's cheeks soaked in tears.

I found this book a bit of an eye opener. It is one of the first books about the war that I have read that is from somebody living in Germany's point of view. It makes you realise that so many people in Germany became victims of the war, that they weren't all evil as they are often portrayed.

Many teenagers will find the story too slow to get going, which is a fair criticism. Some will argue that a book so difficult and sad may not be appropriate for teenage readers. Adults will probably like it (this one did), but it's a great young-adult novel. *The Book Thief* is a love letter to books; to their power for both good and evil, and to friends that become family.

Ema Žulková IV.A

First published in 2019, **Gods of Jade and Shadow** is a vibrant, colourful novel, its plot dating a hundred years back. **Silvia Moreno-Garcia**, a Mexican-Canadian novelist, however, utilised knowledge and cultural beliefs of civilizations far more ancient. The Maya civilization inspired many pieces of present popular culture, but not many provide us with such a unique depiction of Xibalba – the Underworld.

Cassiopea seems to have nothing in common with the realm of ancient gods. She lives a humble life dreaming of the rhythm of the newest swing music and the swish of the fashionable dresses of the 1920's. One day, not much different from any other days spent working for her grandfather, Cassiopea succumbs to her curiosity and without having any idea, condemns herself to a fate that no other mortal could have imagined. The whole of Mexico is her road to Xibalba and she finds much more than her desired adventure along the way. She is not the only one whose life was turned upside down. Hun-Kamé, ancient

Lord of the Xibalba, thought nothing could surprise him after aeons of godhood. Oh, how wrong he was...

Not many humans have peeked into the Underworld and lived to tell the tale. However, you as a reader, can be one of the few. This tour includes Mexican jungles and cities to make for an exploit worth the detour to Xibalba. And what would make such an adventure more entertaining than joining a young girl who dreams of seeing the world and a God who has seen enough and only wants to return home?

Incredibly rich in culture and the fantasy element, the story remains entertaining and easy to read. Side characters, who are the driving force of the majority of the story, each have their own myths, one more fascinating than the other. This gives the reader another reason to take an interest in the ancient inhabitants of Central America. The heroine is not idealised and stays true to her age and status, making her all the more likeable. Despite the direction of our heroes being no secret for most of the book, it remains difficult to decipher how the end of their quest would unravel. Unexpected and full of dreams, family drama, and the air of the roaring twenties, this story shimmers as a jewel in the crown of 21st century historical fantasy literature.

“Mortals have always been frightened of the night's velvet embrace and the creatures that walk in it, and yet they find themselves mesmerised by it.”

Barbora Bařinová, IV.A

Zuzana Kolenčíková, III.D

Playlist môjho života

5 songs, 16 min

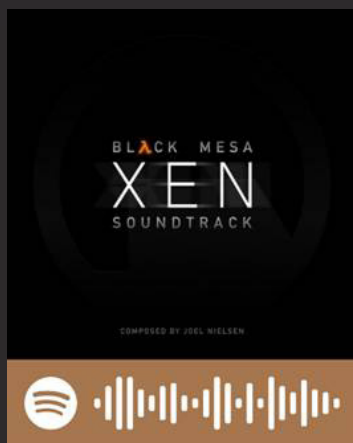

Custom order ▼

Hillsong UNITED - Awesome God

Začnem piesňou, ktorá vo mne prebudila lásku ku hudbe. Patrí medzi prvé, možno aj reálne prvú pieseň, čo som zahrála na gitare a stále je mojou obľúbenou. Harmónia všetkých hlasov a energia prúdiaca medzi nami v zbere je úžasný feeling.

Joel Nielsen - Transcendent

To by som nebola ja, keby tu nebol nejaký ten herný soundtrack. Som fanúšik singleplayer hier a ešte viac hudby v nich. Tak som zvolila tú, ktorá zaznela ako prvá, keď som vošla do Xenu. Celkovo celý album je super, takže odporúčam vypočuť (prípadne zahráť).

Linkin Park - Castle of Glass

Linkin Park je kapela, ktorá ma zaujala svojou originalitou. A Castle of Glass je jedna z tých piesní, ktorú môžem počúvať stále, a práve preto som ju zvolila. Kombinácia hip hopu a rocku, texty a hlas Chestera s Mikeom sú veľmi špecifické. Každý jeden album prináša niečo iné, ale všetky spája nejaký aspekt charakteristický pre Linkin Park.

Carte Blanche, Maxx Power - 33 Max Verstappen

Táto pieseň mi pripomína môj intrákovský život a smiechoty s mojou spolubývajúcou Soph :D. Možno sa pýtate, prečo tento song? Práve ona mi ukázala túto pieseň, keď sme sa rozprávali v jeden krásny večer o F1.

Ludovico Einaudi - Una Mattina

Môj playlist zakončím klavírnou skladbou od Ludovica Einaudiho. Taký chill nakoniec :). Mám rada orchestrálnu hudbu (hlavne sláčiky), ale vďaka Ludovicovi som spoznala čaro klavíra. Kombinácia hlbokých basových tónov spolu s jemnými vysokými prínášajú skúsenosť, ktorú vám napovedá názov skladby.

Jean Paul GAULTIER

L'enfant terrible

The French have called him L'enfant terrible but he is quite the contrary from the label he was given. Many iconic moments highlight his career, breaking into the mainstream, such as Madonna ripping her boxy jacket to reveal her bare torso hardly covered by a harness-style bra or causing a massive outrage from "society" when introducing men's skirt suits to the runway. But the king of the extraordinary, Jean Paul Gaultier, is much more than a temporary moment of fame, a short-lived trend, he changed the whole industry and shaped the popular culture with his innovative designs being a revolutionary force in fashion for over forty years.

Surprisingly, he never received a formal training as a designer, his passion for fashion ran through his blood since he was born. In his early teenage years he sewed clothes for his family and from there he continued to evolve his ideas by designing and constructing theatre costumes. Throughout the time, he started sending sketches of his ideas to famous couture stylist Pierre Cardin, who was astonished by his talent so much he hired him immediately.

His career since then has only been rising and shining and even from the early beginnings his work could already be characterised with a stylistic consistency. Although Jean worked for many different brands before launching his own, his signature style which flourished through collections could be recognised from miles away. His designs spoke to people, expressing what many had to suppress and hide, playing with woman's masculinity and man's femininity, blurring the borders between gender norms.

His breakthrough into worldwide recognition provided Madonna, his muse, when he designed her costumes for the Blond Ambition tour. He had no idea they'd become so important, Gaultier himself was a big Madonna fan and this collaboration was a pleasure for that reason - not because it would benefit his career in any way. The conical bras and basques he created for her now rank among some of the most iconic designs in history, until then it was unheard of to use underwear as outerwear - especially with corsets.

"...they (corsets) are The clothes. Like a powerful statement on the very essence of femininity" and on the other side "The skirt also does away with convention, proudly taking its place in the masculine wardrobe".

And his work didn't stop there, throughout the 70s and 80s when fashion could be described as conservative, he rocked the runway with "Boy Toy" collection which featured the marinière for men, or

in other words, the sailor aesthetic. Via these designs his french roots blossomed and the nautical look with striped patterns became a recurring element in his work. With these pieces he introduced new silhouettes for men as well as accessorised the models in unconventional ways and encouraged audiences to destroy what's seen as "acceptable" for men and women to wear. There had been many collections, one better than the other, from refined gowns, sophisticated head pieces, fake tattoos and piercings to medieval vests or topless models, one more iconic than the other. After long years of looking down on him, the general public slowly began to accept his statement and slowly the fashion world evolved from its "conservative era" and finally recognised that it's okay to break the "rules" of fashion since they're the ones in charge of their choices.

Terka Kobuldová, III.A

With love from Colombia: the life of Gabriel García Márquez

What do we know about Latin American literature? To most of us, this subdivision of literature appears as something exotic, vague, and completely atypical. Especially for our minds, modern, yet still limited by the borders of our continent. Despite its relatively short age, this movement has already managed to gain a foothold in the literary world, thanks in particular to introducing new genres, such as magical realism which is now in great demand. Works of Latin American literature

are unique in that magic occurring in them is not considered otherworldly and contrary to reality; in fact, supernatural is so trivial for people in South America that it lives in their estancias, drinks mate from their gourds and lets them know when it is time to rearrange the furniture. Let's take a closer look at one of the most influential authors of this realm, whose books have become a national treasure and popularized Latin American literature all over the world – Gabriel García Márquez.

Back to Macondo

For a better understanding of this author's nature, we should go back to the very beginning of his life, from where he often drew inspiration for his works. Marquez was born in 1928 in the poor town of Aracataca in northern Colombia. Due to his father's duties, Gabriel was put under the guardianship of his grandparents, with whom he lived until the age of nine and who gave his childhood an aura of magic. The two guardians had contradictory personalities: Nicolás Ricardo Márquez Mejía, who was a veteran of the Thousand-Day War, was a pragmatic man, whereas his wife, Tranquilina Iguarán Cotes, was despite her religiosity, very superstitious and could find omens and jinxes even in the pettiest everyday events. The grandpa got his grandson interested in politics, whilst from his grandmother, the future writer

learned about folk legends, superstitions and the language of the places where he spent his childhood years. Both relatives significantly influenced Marquez's work and his

formation as a person. Unfortunately, Nicolás Ricardo died when the boy turned nine, and his father took him to Sucre, where Gabriel spent the rest of his adolescence.

Querida Meche

Like his father, Marquez was quite affectionate and open-minded in terms of personal relationships. He had a lot of affairs with both young girls and married women, and in his youth he often used the services of prostitutes. But brothels were not just a place he found pleasure in, turning into his emergency sleeping quarters when times were rough. However, his numerous romances did not prevent Marquez from entering into a successful marriage and finding his very true love with whom he lived until the end of his life – Mercedes Barcha. She and Gabriel met when she was still a schoolgirl, and even back then he swore that he would make her his wife. Mercedes became a faithful companion of Marquez and for 55 years worthily shared with him both poverty and worldwide fame after the publication of his most important novel. She was very particular about her husband's oeuvre, always trying to arrange for him as comfortable an

environment as possible during work and taking over the entire household at a time when Marquez was immersed in writing. Mercedes is an indispensable part of Gabriel's biography, and their union will forever remain a symbol of eternal pure love between the writer and his muse.

Cien años de soledad

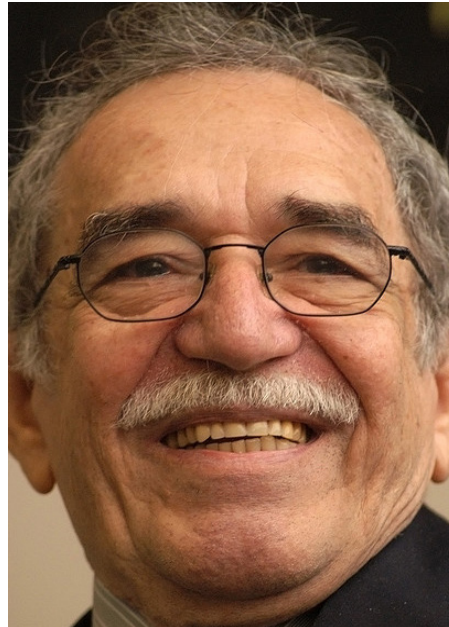
Marquez's writing career begins at the age of 23, when, under the very strong influence of the works of William Faulkner, he writes his first work. However, for Gabriel, it is not yet his life's calling and his authorship remains unknown to near anyone until that fateful day when, on the way to Acapulco, an idea comes to his mind for a book that has be

come key in his life – "One Hundred Years of Solitude". According to the rumours, he turned the car around halfway through the drive and, returning home, locked himself in his office for eighteen months, not even communicating with his family. Mercedes took responsibility for running the menage and got a few extra jobs to feed her family.

However, when the novel was finished and Marquez was going to send it to the publisher, he was informed at the post office that he did not have enough money to send the entire manuscript. Then Mercedes, sighing, pledged a mixer and a hair dryer with the words: "The last thing I need is the book to turn out to be bad!". But a miracle happened: in 1967, "One Hundred Years of Solitude" caused a "literary earthquake", sold millions of copies and made Gabriel Garcia Marquez a living classic.

Farewell to Gabo

Since Marquez's new book brought him worldwide success, his career as a writer began to go uphill. In 1982, Gabriel was awarded the Nobel Prize, which was an important event for the whole of Latin America and opened the way to the world literature for other writers from this region. However, despite the dizzying success and demand for Marquez, his health plummeted, problems beginning to rear their ugly heads: the writer fell ill with cancer several times, and by the end of his life suffered from Alzheimer's disease. Marquez's brother bitterly told the reporters that there were days when Gabriel did not react to anything, did not even recognize his sons and brother. And only Mercedes he always recognized; even if it seemed to him that she was still a girl whom he would definitely marry someday. Mercedes and their two sons stayed by the writer's side until his very last moment. On April 17, 2014, Gabriel Garcia Marquez died at the age of 88 at his home in Mexico City. Three days of mourning were declared in the author's homeland, Colombia.

Forever ours

Marquez's death shocked politicians and state officials, writers and translators, as well as all those who were anything other than indifferent to his work. Over the 67 years of his career, he has presented the world with many beautiful works that reflect not only the many parts of his soul, but also the experiences of entire generations and peoples of his homeland. Gabriel Garcia Marquez introduced us to the rich culture of Latin America and showed us the very magical world in which he lived since childhood; the place where people and spirits live side by side, and even in everyday trifles there is a small piece of magic. Gabo will forever remain in the hearts of people as a talented writer, an exemplary husband and father, a venerable teacher and an important figure for the literature of the 20th century.

Evgeniia Starikova, III.C

What would happen if all the insects disappeared?

There are approximately 1,4 billion insects per every single human on planet Earth. Although very small and often disliked by us, humans, they are the organisms moving our world. Ranging from food production to cleaning up waste, they are behind way more than they are given credit for. But what if they were to suddenly disappear or, more realistically, gradually go extinct?

In ecology, plants are often called primary producers, as they are able to convert light to energy, i.e. food. Plants are then consumed by other organisms and so the food chain continues, all the way to humans. But what goes on behind the scenes? Plants are not *perpetuum mobile*, which would endlessly provide other inhabitants of the Earth with food. They also need a little help – a little help in the form of pollinators.

As plants cannot move around to seek their mates when it is time to reproduce, they rely on other forms of fertilization. The pollen gets to the ovules either by wind or thanks to pollinators – birds and insects. The disappearance of the latter does not seem like such a big issue yet, until we look at the portion of plants dependent on them. Around 80% of all plant species are pollinated by insects. The disappearance of these little workers would leave us in the absence of more than 1,200 food crops. For example, we would

no longer enjoy onions, cabbage, broccoli, chillies, most varieties of tomatoes, coffee, cocoa and most fruits. What is more, many plants that stabilize our soils and clean the air we breathe would also be unable to reproduce without insects.

Ecosystems would witness a drastic change not only due to lack of plants, but also the insects themselves. Competition for food among amphibians, birds, and other organisms that feed on them would lead to the elimination of some species. The world without flies is sure to slow down, as there would be a lack of decomposers who deal with dead animal carcasses and rotting plant parts. Minor as it may seem, humans are sure to notice such change as it would affect not only the wilderness, but everyday parts of our lives such as parks or gardens.

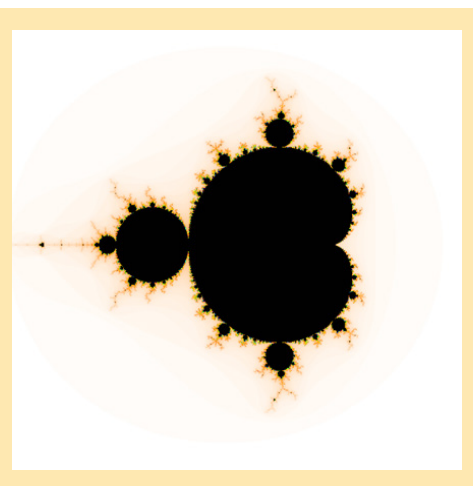
Simply put, even the smallest inhabitants of the Earth deserve appreciation and recognition for the work they do. Often invisible or overlooked, they pull the strings and enable the continuation of life on our planet – in more ways than one. Their extinction is improbable due to their class being quite numerous. However, should you ever find yourself thinking "how nice life would be without them," know that it definitely would not.

Barbora Bařinová, IV.A

Fraktály

Určite všetci poznáte a videli ste brokolicu:). To, čo je na nej zaujímavé, nie je jej sýta zelená farba, ale tvar. Tvar brokolice je niečo, čomu sa medzi vedcami hovorí fraktál. Názov znie ako odborný termín, ktorý by vedel nejdného človeka odradiť. No keďže som tento článok začala brokolicou, nemusíte sa báť, že to bude náročné. Poďme si teda vysvetliť brokolicu a povedať si niečo viac o týchto zaujímavých javoch.

Keď brokolicu prekrájame na polovicu (viď obrázok), vidíme hrubšiu stonku a z nej vyrastajúce výrastky. No ak sa lepšie zapozerať, tak uvidíte, že ten výrastok je viac-menej len zmenšená verzia brokolice. Tiež je to hrubšia stonka, z ktorej vyrastajú ďalšie malé brokolice. Tu to nekončí, takto sa to opakuje aj ďalej.

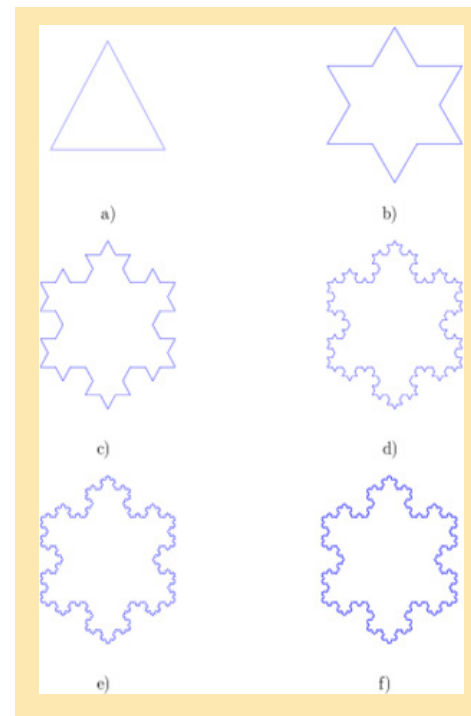

Toto sa nazýva fraktál. Ak vám brokolica nestačila, tu je aj odbornjšia definícia. Príkladmi fraktálov sú útvary, ktoré pri priblížení na konkrétnu časť vytvoria rovnaký útvar. Takto približovať to vieme donekonečna. Pre informatikov – je to obrázok vytvorený pomocou rekurzív. Skvelé je, že práve týmto sa dajú vytvoriť krásne a netradičné obrazce.

Ďalším príkladom fraktálov sú útvary, ktoré keď priblížime, nemusíme vidieť rovnaký útvar. Ich vlastnosťou je, že nikdy ich nevieme tak priblížiť, aby sme videli rovnú čiaru, vždy sa bude na okraji vytvárať nejaký vzor, ktorý môžeme ďalej približovať. Práve takýto je jeden z najznámejších fraktálov, Mandelbrotova množina. Objavil ju matematik Mandelbrot, ktorý zároveň aj prvýkrát použil názov fraktál.

Mandelbrotova množina však ani zďaleka nebol prvý umelo vytvorený fraktál – jedným z prvých a najznámejších je Kochova vložka. Skladá sa z rovnostranného trojuholníka, kde do stredu každej strany pridáme dve strany menšieho rovnostranného trojuholníka. Toto spravíme znova – do stredu každej strany novovytvoreného útvaru vložíme dve ďalšie menšie strany. Takto vytvárame obrazce, ktoré sa podobajú snehovej vločke.

Na záver by som dodala, že sa stačí pozeráť okolo seba. Tento vedecký jav sa vyskytuje často v prírode. Avšak treba to brať s rezervou, v týchto príkladoch sa vzorce väčšinou neopakujú donekonečna. Okrem brokolice je prírodným fraktálom aj papraď. Tieto rastlinky tiež v sebe skrývajú tento zaujímavý jav. Ako môžeme vidieť na obrázku, každý list paprade kopíruje samotnú papraď.

A teraz si predstavte blesk, žily v listoch, koruna stromu, pobrežie mora, cievny systém...

Alica Cimráková, III.B

Chelsea v problémoch

Futbalová sezóna anglickej Premier League 2022/2023 sa skončila, a tak prichádza čas na záverečné hodnotenie toho, ako si v nej jednotlivé kluby a hráči počínali. Očakávania predčili Newcastle, Aston Villa alebo aj nováčik z Fulhamu. Za zmienenie jednoznačne stojí Brighton, ktorý si v klubovej histórii premiéroveho vybojoval miestenku v pohárovej Európe.

Naopak sklamanie je cítiť v táboře Arsenalu po tom, ako nezvládli záver bitky o titul, a prenechali ho Manchesteru City. Spokojný nemôže byť ani Liverpool. The Reds doplatili na nepodarenú jesennú fázu tohto ročníka, a tak nedosiahli na priečku v top štvorke, čo znamená ich absenciu v Lige majstrov. Obe mužstvá potrebujú využiť letnú pauzu na to, aby sa otriasli a namotivovali, prípadne posilnili svoje kádre novými hráčmi.

Hlavnou témou je ale Chelsea. Tá minula v posledných prestupových obdobiach obrovské peniaze práve na nové posily a napriek

tomu skončila v tabuľke len v spodnej polovici. Prečo je to tak? Veď po príchode trénera Thomasa Tuchela vyhrala Chelsea v roku 2021 Ligu majstrov a nič nenasvedčovalo tomu, žeby niečo v klube neklapalo. Všetko sa začalo komplikovať až rok po tomto úspechu. Situácia na Ukrajine ovplyvnila životy mnohých a výnimkou nebol ani ruský majiteľ klubu Roman Abramovič, ktorý musel núteno po 19 rokoch vlastníctva klub predať. V máji 2022 ho za 4,25 miliardy libier kúpil americký obchodník a investor Todd Boehly.

Hneď po prevzatí kontroly sa Boehly začal starať do Tuchelovej práce a vnucoval mu, aby zmenil zostavenie hráčov na ihrisku na 4-3-3. Tu sa začalo ich vzájomné napätie. Odvtedy sa situácia len zhoršovala. V lete 2022 mali rozličné predstavy o kúpe správnych hráčov, čo dokonca spôsobilo, že títo dvaja odmietali spolu komunikovať. Bod zlomu nastal v zápase proti West Hamu. Tak ako býva v top kluboch

zvykom, polčasová prestávka je chvíľa, kedy sa hráči venujú len taktickým pokynom svojho trénera a počúvajú jeho rady. Tuchelova porada bola ale zrazu narušená, keď Boehly otvoril dvere do kabíny spoločne s pár jeho kamarátmi, ktorých chcel zoznámiť s hráčmi. Tuchel to pochopiteľne zamietol, čo Boehlyho rozzúrilo. Tri dni po tomto incidente sa rozhodol Tuchel vyhodiť z pozície manažera Chelsea.

Jeho nástupcom sa stal najdrahší futbalový kouč v histórii, Graham Potter. Podporovaný majiteľom minul v januári tohto roka 300 miliónov libier len na posily. Výsledky neprichádzali ani pod jeho velením a klub sa prepadol do spodnej polovice ligovej tabuľky bez akýchkoľvek nádejí kvalifikovať sa do niektorej z európskych súťaží. Ani Potterovi nedal Boehly priveľa času na zlepšenie a po siedmich mesiacoch vo funkcii ho aj napriek tomu, že s ním podpísal 5-ročnú zmluvu, tiež vyhodil. Kormidlo dočasne prevzala legenda Chelsea Frank Lampard,

s cieľom dokončiť sezónu so čtou. Pre sezónu 2023/2024 sa Chelsea rozhodla teda angažovať argentínskeho manažéra Mauricia Pochettina, pôsobiaceho predtým v konkurenčnom Tottenhame dúfajúc, že je tým správnym mužom, ktorý dovedie klub späť na popredné priečky anglického futbalu. Otázne je, ako sa mu bude dariť vysporiadať sa s toľkými hviezdami, nakúpenými v období jeho predchodcov. Každý tréner si skladá káder podľa svojho herného systému. Pochettino sa síce môže oprieť o predošlé perspektívne posily ako Enzo Fernández alebo Wesley Fofana, zároveň sa ale musí rozlúčiť s hráčmi, čo nie sú pre neho potrební. A takých je v klube momentálne veľa.

Pre dobro klubu je kľúčová rovnako aj zmena prístupu majiteľa Boehlyho. Ten by mal lepšie prehodnotiť svoje činy a pôsobiť profesionálnejšie. Musí dať novému trénerovi voľnú ruku a rešpektovať jeho prácu. Len tak môže klub efektívne napredovať.

Tobiáš Kozman, IV.C

Recepty

Nina Bugajová &
Klaudia Páleschová,
III.C

Pečená zeleninka

Tento jednoduchý recept spravíte za pár minút, chutí vynikajúco a je veľmi zdravý, vhodný pre 2 ľudí.

Ingrediencie:

2 menšie batáty
1 cuketa
2 paradajky
1 červená paprika
1 avokádo
1 mozzarella
BBQ omáčka
koreniny (soľ, gril korenie, sušený cesnak)
olivový olej

Postup:

Najprv si nakrájame batáty, cuketu, paradajky a červenú papriku na kocky. Následne ich naskladáme na plech, pridáme olivový olej, koreniny a dáme piecť do rúry na 200 stupňoch na približne 30 minút (treba kontrolovať podľa výkonu rúry). Medzitým si na kúsky nakrájame avokádo a mozzarellku. Všetku zeleninu dáme na tanier, navrch pridáme avokádo a mozzarellu a podľa chuti môžeme pridať BBQ omáčku. Prajeme dobrú chuť!

Rezanččky

Toto je ďalší jednoduchý a rýchly recept pre milovníkov ázijskej kuchyne. Tento recept je určený

Ingrediencie:

100g ryžových rezancov
1 polievková lyžička sójovej omáčky
1/2 polievkovej lyžice arašidového masla
1/4 čajovej lyžičky kari korenia
1/2 čajovej lyžičky sušeného cesnaku
1/4 čajovej lyžičky mletej sladkej papriky
1 čajová lyžička Solamylu (zemiakový škrob)
1 čajová lyžička sezamových semiačok
1 čajová lyžička cukru
10 polievkových lyžíc
olivový olej
malá cibuľa
malá mrkva
1/2 papriky
(zeleninu môžete zvoliť aj inú, pokojne aj mrazenú, napr. hrášok je výborný)

Postup:

Všetku zeleninu - cibuľu, mrkvu a papriku si nakrájame na tenké pásiky. Do rozohriatej panvice s olejom pridáme nakrájanú cibuľu a do zlatista opražíme. Následne pridáme mrkvu a papriku, ktoré pražíme, až kým nezmäknú. Zatiaľ, čo sa nám zelenina praží, dáme variť ryžové rezance a nachystáme si v miske omáčku, ktorú pridáme do urobenej zeleniny. Do misky nalejeme sójovú omáčku, 7 polievkových lyžičiek vody, arašidové maslo, sezamové semiačka, cukor, kari korenie, sušený cesnak a mletú papriku. V miske to vymiešame a prilejeme do panvice so zeleninou. Varíme, až pokým omáčka nezačne vriieť, potom do nej ešte pridáme škrob zmiešaný s 3 lyžičkami vody pre zahustenie. Varíme, pokým nám omáčka nezhrustne. Pridáme uvarené rezance, zmiešame a môžeme servirovať. Prajeme dobrú chuť!

WINNER BURGER

Tento výherný burgrík vám odporúčame spraviť po ťažkom dni v škole, pretože vám zaručene zlepši deň. Je vhodný pre 3 osoby a aj pre vegetariánov (stačí z ingrediencií odstrániť slaninu).

Ingrediencie:

3 burger žemle
1 avokádo
1 paradajka
ľadový šalát
2 cibulky
anglická slaninka
mozzarella
3 reďkovky
1 cuketa
1 batát - príloha
barbecue omáčka
koreniny - sušený cesnak, soľ,
korenie na grilovanú zeleninu

Postup:

Na rozohriatej panvici opražíme slaninu (nepriďavajte olej, slanina má tuku dosť). Popri pražení slaninky si na menšie krúžky nakrájame cibuľku a následne ju do zlatista opražíme na tuku, ktorý nám na panvici ostal. Na ďalšej panvici si na olivovom oleji opražíme cuketu, ktorú okoreníme. Žemle si rozkrojíme na polovice a dáme zapieť do toastovača. Po tom, ako ich horúce vytiahneme, natrieme na obidve polky BBQ omáčku a navrch položíme plátky mozarella a ostatné, predtým upečené suroviny. Avokádo nakrájame na malé kúsky a v miske pomačkáme vidličkou, pridáme drobne nakrájané kúsky paradajky, dochutíme ho soľou a sušeným cesnakom. Toto „guacamole“ natrieme na spodnú časť žemle. Nakrájame reďkovku, umyjeme šalát. Všetky pripravené ingrediencie pridáme na žemle. Ako prílohu si nakrájame batát na hranolčeky, vysypeme na plech, pridáme malé množstvo olivového olej a koreniny. Pečieme na 210 stupňoch približne 20 minút. Všetko naservírujeme na tanier a môžeme papať. Prajeme dobrú chuť!

Orol Sučiansky

The Feast for Apollo

I pick the ripe fruit, glowing beyond my reach
Its appearance keeping me on a tight leash
I murmur a prayer, whisper a wish
Knowing I'll never be served my chosen dish.

I don't need to feast; all that I care
Is a deranged pestering of fate
Rowing my boat, I play along
Trying to avoid a delirious storm.

87 could be better, 98 is a shame,
100 feels empty, for there's always more to gain
Sleep reduced to a nap is a small price to pay,
If you want to keep up with another's play.

Appetite is a stranger,
Muscles trembling in danger
Is there really no other way?
Is this how I want to stay?

- L

Wretched hands tap my windows, screeching their lungs out and making a mockery of my name. Darkness only fuels their slander with malign hatred, all aimed solely at me. I tried to light a fire, but they wouldn't permit it. I reasoned with them, but they didn't relent. I stepped outside, and they shoved me right back in... like I was some sort of a child to be bossed around. They've grown comfortable in their places over the course of these seemingly endless years, and it doesn't look like they want to leave either. And why would they? I did bring this upon myself, afterall.

Yet they think I'll take this lying down and not do anything. Their arrogance overshadows their worth. I no longer need them, I never needed them in the first place. All they did was bring me pain and suffering. While they've been screaming obscenities and taunting me, I spent my days bitterly receiving my daily thrashings and preparing, preparing for the day that all of this will come to an end. I brought them in, and I can oust them as well. If it is misery they desire, I will give it freely; and with such fury, even they will feel its true meaning.

I step out of my room and ball my hands up into fists:

"Come get some."

- M.M.

What do you see
In front of you?
How do you know what it is?
How are you reading my words?

'With your eyes'
You answer
But that's not quite right
Because my eyes aren't yours

(My eyes aren't yours, don't take my eyes away from me)

There's
Little creatures
Simple creatures
Inside your brain
They are always holding hands
(Why are you touch starved, then?)

When you see something
A flower
A word
A raw beating heart
Torn from my chest
They are excited

Then, they get shocked
Cruel world getting to them
In a way nothing else can
Running a current through their
Little bodies
(Does it hurt?)

The shock
(Is it pain?)
Tells you
Of the smell of the flowers
Of the meaning of the word
Of the way my blood drops to the floor
Pooling by your feet

There are branches
Of a large tree

Growing inside my head
But it will always be Winter
There will always be branches but
Never leaves
The tree has to live
Without energy
(Is that why I'm so tired all the time?)

The tree
Does it have a trunk?
Anything to tether it to the ground?
Does it have roots?
Holding it down?
If the answer is no
It might explain
Why I feel like I'm slowly
Floating away

The branches of the tree
What do they carry?
Memories and
Abilities and
Love and
Hate and
Happiness and
Grief and
Everything
And anything
In between

I can't help but wonder
When humans spoke of the trees of life
Did they mean the ones growing inside our heads?
(They're alive they're alive they're alive)

They grow our whole life
They never will stop
Why would they?
Because
They don't know pain
Or suffering

They don't know the way your
bones feel hollow
After you cry
(Or do they?)

What do they know?
Why won't they tell me?
Will anyone help me?
I feel like I'm drowning in
Dry crumpled leaves

They have to know
Something
Anything
Everything
They are

Everything

I am

Everything

And

Nothing

I know and I don't
I am and am not
And they are
Me
And branches

I want to hold someone's hand

To know how it feels
To never be alone
I want to be
A part of the path
A thought has to take
To reach my soul

I want to know
Whether it hurts them
When I feel
Something

Anything
Everything

I don't want to hurt them
They are so small
Smaller than me
And yet
They are me
And I am not them
Will never be
Because I am alone

And they are many

I do not know

And they know all

My eyes (they're mine, not yours)
Brim with tears
I can't see
So they can't either
They are the reason
I'm crying
And yet
They are not

People believe
In the butterfly effect

A flap of a butterfly's wings
Is enough
To change the future

Don't trust them
Because
It's never the flap itself
But rather the shock
Through the tree in the butterfly's
head
That started the change

Is time
Electric?
It feels like it is
When it slips between your fingers

Or stays stuck in one place
It's ever changing
And it is changed
Just by the shock
That we create
Every time we see
A butterfly
Flap its wings

The small creatures
Inside my head
Are talking again

They're very loud
I can't hear them
But I still
Understand
(Do you?)

I don't have
The time
The butterfly
Is flying away

There's never enough
Time
To say
...

- Eerie

4						3		7
		9		8			2	
	5		3		2			6
6	9		7				5	
		3				7		8
					5			
					6		3	
		5		7	9			2
2	4					8		

How could he know what I was thinking? I had the feeling that sometimes you can fan the flame of your thoughts so vigorously that they give off a spray of sparks that fly to the brain of the person standing next to you.

- Gustav Meyrink

